

ROSEBUD SCHOOL

Buddhanagar, Kathmandu

दस्रो

TERMINAL EXAMINATION - 20७७

Name of the student:

अंगुज सापकोटा

Class: ८

Section:

उत्पत्ति

Roll No:

६

Subject:

नेपाली

Date:

१३/९/२०७७

Symbol No.:

Symbol No. In words:

To be filled by Examiner:

Obtained Marks:

Marks in words:

Date:

Examiner:

Start from here:

१.

समूह क

समूह ख

मूल्य

महत्त्व

अवगत

जानकारी

अकिञ्चन

गरिब

अशेष

समस्त

२.

- क) 'मिलन'को विपरीतार्थ शब्द बिछोड हो। (मिलाप, बिछोड, अथोग)
- ख) 'आगामी' शब्दको अर्थ आउँदो हो। (बितेको, आउँदो, जाँदो)
- ग) 'साल' शब्द अनेकार्थी हो। (साल, घल, फाल)
- घ) 'अपहार' शब्दको पर्यायवाची शब्द कोसेली हो। (कोसेली, दण्ड, कर्जा)
- ङ) 'मादल'को समावेशी शब्द बाजा हो। (गितार, बाजा, गन्धर्व)
- च) 'जल' अनेकार्थी शब्द होइन। (मल, कल, जल)

३.)

शिफारिस - आबले प्रधानाध्यापकलाई शिफारिस पाउँ भनेर निवेदन दियो।

ऊमत्त हुनु - जाब्याल नरेश वृषद, नि सत्ता, शक्ति र सम्पत्तिले गर्दा ऊमत्त भयो।

आजीवन - प्र मेरो हजुरबुबा सर्वेश्वर शिवालयको आजीवन सदस्य हुनुहुन्छ।

ताडपत्र - पहिला, मानिसहरूले अन्यवित्र बनाउन ताडपत्र, भोजपत्र आदिको प्रयोग गर्थे।

४. क) ट्रोणले भने, "मैले तिम्रो डब्डी निकालिदिएँ भने मलाई भोज खुवाउँदौ?"

ख)

अ) सर्वस्व

सर्वस्व

सर्व सर्वस्व

सर्वस्व

आ) अतिरिक्त

अतिरिक्त

अतिरिक्त

अतिरिक्त

इ) रंगीन

रङ्गीन

रङ्गीन

रङ्गीन

ई) प्रदर्शक

प्रदर्शक

प्रदर्शक

प्रदर्शक

४.)

शब्द	पदवर्ग
शमलाई	नाम
फटाफट	क्रियाविशेषण
नि	निपात
ऊ	सर्वनाम
छोरै	क्रियाविशेषण विशेषण
गल्ला	विशेषण क्रियापद

६)

- क) ऊ मिहिनेत गर्थ्यो । (गर: अभ्यस्त भूत)
ख) उसले राम्रो काम गरेछ । (गर: अज्ञात भूत)
ग) तिमिहरू आफ्नै मिल्ने बस्ने छौं । (बस्: सामान्य भविष्यत्)
घ) साथीहरू पोखरातिर लाग्दै थिए । (लाग्: अपूर्ण भूत)

७)

- क) → त्यो सधैं पुस्तक पढ्छे । (स्त्रीलिङ्ग)
ख) → हामी राश गर्थौं । (प्रथम पुरुष)
ग) → तँ के गर्दछ त? (निम्न आदर)
घ) → शीतले परीक्षा दिइछ । (करण)

→

ट. → मैले मेरो परीक्षा सकीरपदी युनिटमा गेम बनाउने छु। त्यो गेमलाई गेमलाई मैले इच.आईओमा हाल्ने छु। मैले गेम ज्याम पनि जोइन गर्ने छु।

ड.

प्रश्नहरू;

क)

→ नेपाल हिमाल, पहाड र तराईको विविधताले भरिएको सुन्दर बगेँचा हो।

ख)

→ यहाँ ख.गीविख.गी चराचुरुख.गीका मिठा मितजस्तै धेरै किसिमका भाषा छन्।

ग)

→ नेपाली संस्कृतिको उदय विविध भेगबाट आएका विविध जातिहरूको संगमबाट भएको हो।

घ)

→ नेपालमा विविध जातिका विविध मानिसहरू मिलेर बस्ने भएर नेपाललाई साभ्मा फुलबारी भनिन्छ।

ड)

→ 'विविधता' को अर्थ 'भिन्नता' हो र 'धर्मावलम्बी' को अर्थ धर्ममान्ने व्यक्ति।

१०)
२०)
अतः

उक्त दृष्टि हाम्रो कथा ८ को नेपाली पुस्तकको पाठ-१ [नेपाल]बाट लिइएको हो। यस कविताका कविताका रचयिता कवि राष्ट्र प्रेमी, प्रकृति प्रेमी, स्वं जातिप्रेमी युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठ [वि.सं. १९६९ जेठ ९ - २०४९] हुन्। यो कविता उपजाति छन्दमा लेखिएको हो। यस कवितामा कवि श्रेष्ठले नेपालको विशेषताको बारेमा वर्णन गरेका छन्।

माथिको दृष्टिमा कविले बताएअनुसार समाज भनेको मानिसहरूको समूह हो। जहाँ विभिन्न पेशा गर्ने मानिसहरू स्क्लजुट भएर देश विकासमा मद्दत गर्दछन्। गृहको प्रचण्ड गर्मीमा पनि हाम्रा मिहिनेती किसानहरू अन्न उब्जाउँछन्। ज्यामीहरू आफ्नो सशक्त परिज्ञा लगाउँदै हाम्रो देश बनाउन मद्दत गर्छन्। ज्यामी र किसानहरूको साथ-साथै हाम्रा सिपाहीहरू हाम्रो देशको लागि आफ्नो ज्यानै गुमाउन तयार हुन्छन्। हाम्रा ज्यामी, सिपाही र किसानहरू जस्तै गरी हाम्रा सबै पेशाहरू एकै समान हुन्छन्।

अतः देश विकासमा सबै पेशा गर्ने मानिसहरूले उत्तिकै योगदान पुर्याउँछन्। राष्ट्र निर्माणको महान अभियानमा सबै पेशाहरू इतिहास देखि वर्तमान सम्म यो राष्ट्रका बनियो र बनिरा सहाय बनेका छन्।

११)

क)

→ सिद्धिचरण श्रेष्ठ द्वारा रचित नेपाल कविले कवितामा कविले नेपालको भौगोलिक, प्राकृतिक र्वं ऐतिहासिक विशेष विशेषताको विश्लेषण गरेका छन्। किनकि कविले नेपालमा रहेका वृक्ष, मरुना, खोला, आदिले पनि नेपालको सुन्दरता बढाएको कुरा पनि स्पष्ट पारेका छन्।

कविले बताए अनुसार नेपाल प्रकृतिको अनन्त भण्डार हो। विश्वका सर्वश्रेष्ठ हिमालहरू मध्य आठ वटा हिमालहरू नेपालमा पाइन्छन्। यी हिमालहरूबाट सिर्जित हुने नदीनालाहरूले हाम्रो देश नेपालको शिर उच्च राख्दछन्। खोला र चराको हवनिले र सबैलाई मनमुग्ध पार्दछन्। यहाँको पर्वतहरूको दृश्य मनमोहक हुन्छ। यहाँका वृक्षहरूको लहरा अनौठो हुन्छ। यहाँका वृक्षहरूको वपमाला जस्तै झङ्गीतमय रूपमा घल्की रहन्छन्। यहाँका पर्वतहरू खुला पाना जस्ता फिजारीसँगै छन्। नेपालका यस हिमालहरूको दृश्य, मनमोहक वृक्षहरू, र सुन्दर र्वं नदिनाला नदीनालाहरूले नेपाललाई अनमोल बनाउँदछन्।

११

वव. समग)

— यो प्रश्न हाम्रो कक्षा ८ को नेपाली किताबको पाठ छ (मिश्रता) बाट सधैं साभार गरिएको हो। यो कथाको प्रसङ्ग महाभारतसँग छ त्यसैले यो कथा सडता पौराणिक कथा हो। यस कथाका लेखक शारदारमण दत्त नेपाल हुन्। यस कथामा लेखकले मिश्रताको भाव स्पष्ट पार्न सकेका छन्। यस कथामा कविले मह महाभारतलाई पनि बुझाउँछन्।

द्रोण र द्रुपद बाल सखा दिश। उनीहरू सधैं सँगै बसेर कुरेकुरामा दिन बिताउँथे। उनीहरूको फाइ सकिरूपदि हुँदै जना आफ्नो घरतिर लागे। पढाइ सकिन मन्दा अगाडि द्रुपदले द्रोणलाई, “म तिमिलाई हुलो मरूपदि मैरो आधा राज्य दिन्छु।” भनेका थिए। द्रुपद राजाका दोश थिए। अह आफ्नो पिताको सत्तासित हुने समय सकिरूपदि द्रुपद पाञ्चाल नेश नेश द्रुपद भए। राजा बनेपदि द्रुपदलाई शक्ति, सत्ता र सम्पत्तिले बिगार्यो। उनीमा सडता भ्रमको विकास भयो। उनी सब सोच्ये, मिश्रता भनेको त पद, प्रतिष्ठा, धन हेरेर गरिने कुरा हो। यही कुराले उनमा देश बसाथ बसायो। एक दिन, द्रोणको दोशलाई बुझ नपुगेर द्रोणले आफ्ना बाल सखालाई समझिए। उनले आफ्नो बाल सखालाई भेट्न गए। त्यहाँ त द्रुपदले द्रोणलाई दक्षि ब्राह्मण भनेर अपमानित गर्दथे। अतः द्रुपदले तीन स को कारण द्रोणसँगको मिश्रता बिर्सन पुगे।

—)

१२

ख)

→ मित्र मित्रता ~~मित्रता~~ मित्रता पाठ रयडा पौराणिक
कथा हो। यो कथा महाभारतबाट साभार गरिएको
हो। यस कथामा द्रोण र द्रुपद मित्र हुन्छन्। द्रुपद राजपुत्र
हुन्छ र द्रोण ~~र~~ ऋषि पुत्र हुन्छन्। उनीहरूमा प्रगाढ
मित्रता हुन्छ। एक दिन कुरुराजमा द्रुपदले द्रोणलाई
“म तिमिलाई ठुलो भस्मपद भन्ने आधा राज्य दिन्छु।”
भन्ने वचन दिन्छन्। समय बित्दै जान्छ। दुवै आ-आफना
घरतिर लाग्छन्। द्रोणले हस्तिनापुरको कुल गुरुकी जुम्लिया
बहिनी कृपीसँग विवाह गर्छन्। उनीहरूको दोश अश्वत्थामा
पनि जन्म हुन्छ। उनीहरू गरिब हुन्छन्। अश्वत्थामालाई
द्रुपदले सखुवाउन नसक्ने सधैं स्थितिमा पुग्छन्। एकदिन
युद्धपिले सर्वस्व दान गर्छन्। द्रोण त्यहाँ पुग्छन् तर
त्यसलाई युद्धपिले शरीर र उम्को शस्त्रास्त्र विद्या मात्र
हुन्छ। द्रोणले शस्त्रास्त्र विद्या लिइन्छ र त्यही समय द्रुपद
राजा भस्को घोषणा हुन्छ। द्रोणले बालपनको वचन सम्झेर
द्रुपदलाई भेट्न जान्छन् तर द्रुपदले द्रोणलाई नराओ
सि सित अपमानित गर्छन्। त्यसपछि द्रोण आचार्य द्रोण भस्
आफना शिष्यलाई द्रुपदलाई ल्याउँछन्। शिष्यहरूले
द्रुपदलाई ल्याएपछि द्रोणले द्रुपदलाई मित्रताको भाव बुझाउँछन्।

यस कथाबाट हामीले धेरै शिक्षा पाउन सक्छौं। हामीले
यस कथाबाट मित्रताको भाव बुझ्छौं। हामीले यस कथाबाट
अस्को अपमान गरे आफू पनि अपमानित भइन्छु हुनुपर्द

मने मने कुरा बुझ्न सक्छौं। हामीले अझैलाई भतिकै
वचन झुड्डेन मने कुरा पनि भिक्नुपर्द। हामीले गुरुको
आज्ञा पालन गर्नुपर्द। हामीले अझैलाई पनि हेला
गर्नुहुँदैन मने कुरा पनि स्पष्टसँग बुझ्न सक्छौं। हामीले
बोलेको बोली र कुराको गोली जस्तो नरोकिने
हुनुपर्द मने कुरा पनि बुझ्न सक्छौं। हामीले मित्रतालाई
मित्र हामी आफ्ना कर्म, सत्य र विवेकको दास
भई शक्ति, सत्ता र सम्पत्तिको दास हुनुहुँदैन मने
कुरा पनि स्पष्टसँग बुझ्न सक्छौं।